

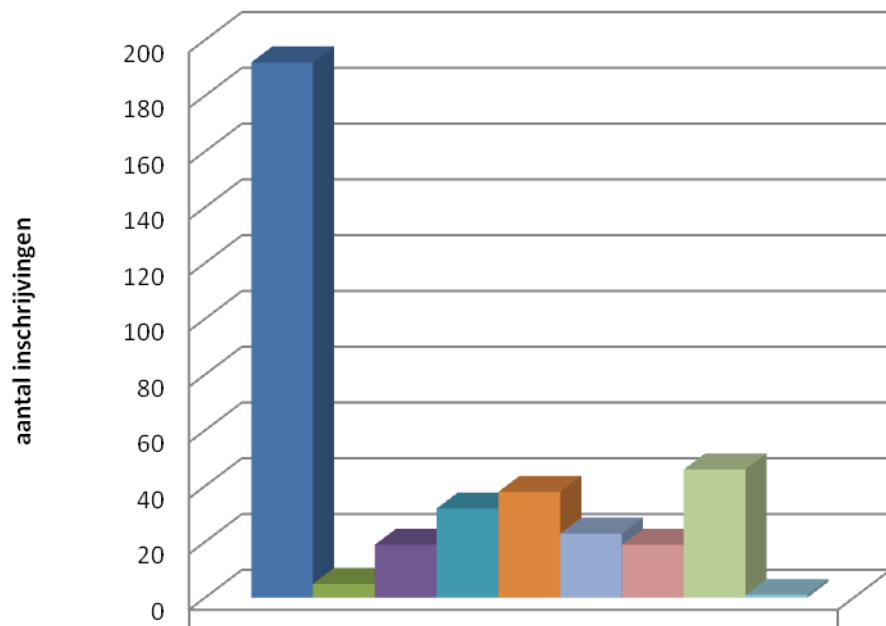

Evaluatie inleefsessies 2013

sTimul: zorg-ethisch lab vzw
Sint-Maartensplein 13
8560 MOORSELE
056/74 52 60
info@stimul.be
www.sTimul.be

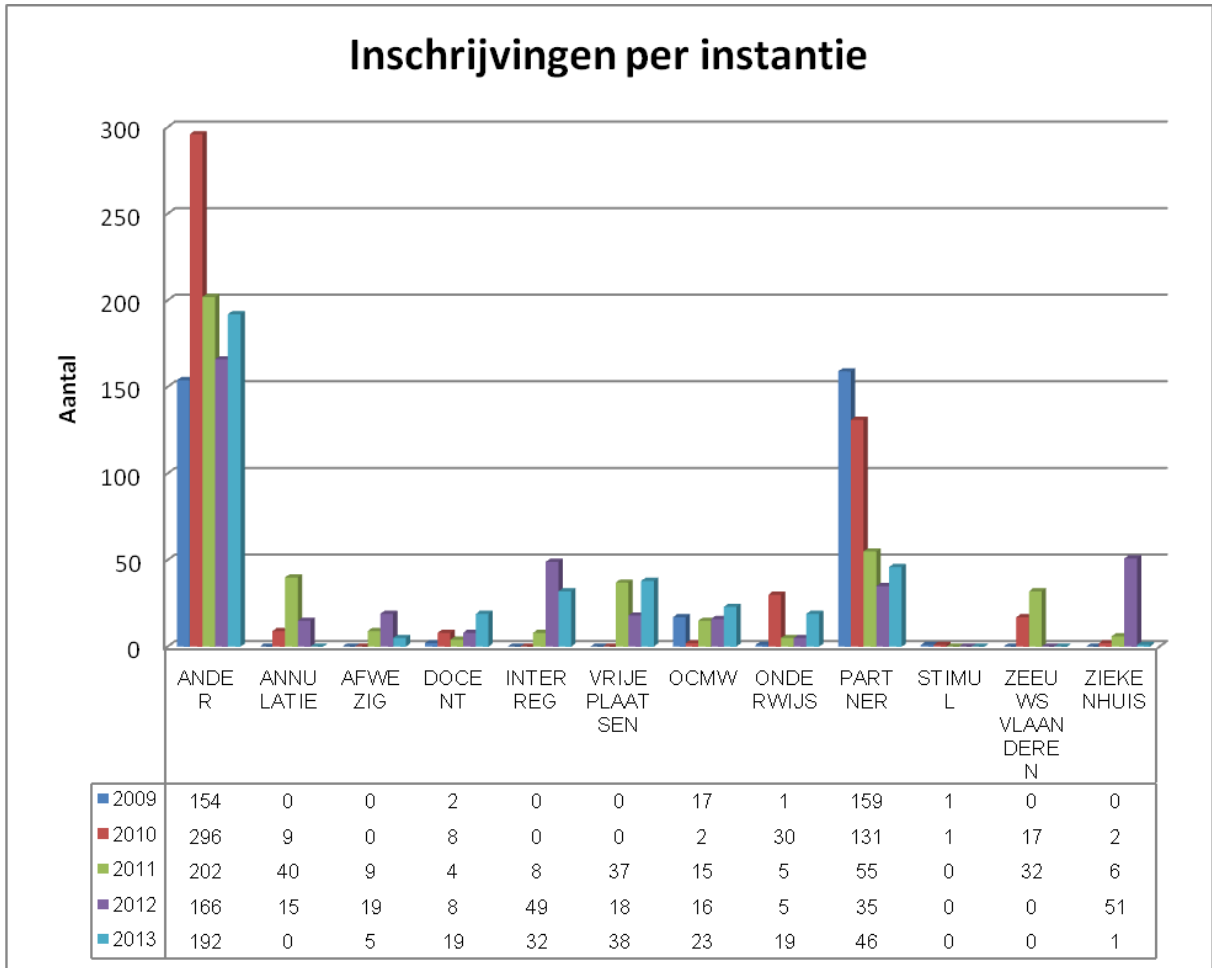
Inschrijvingen per instantie

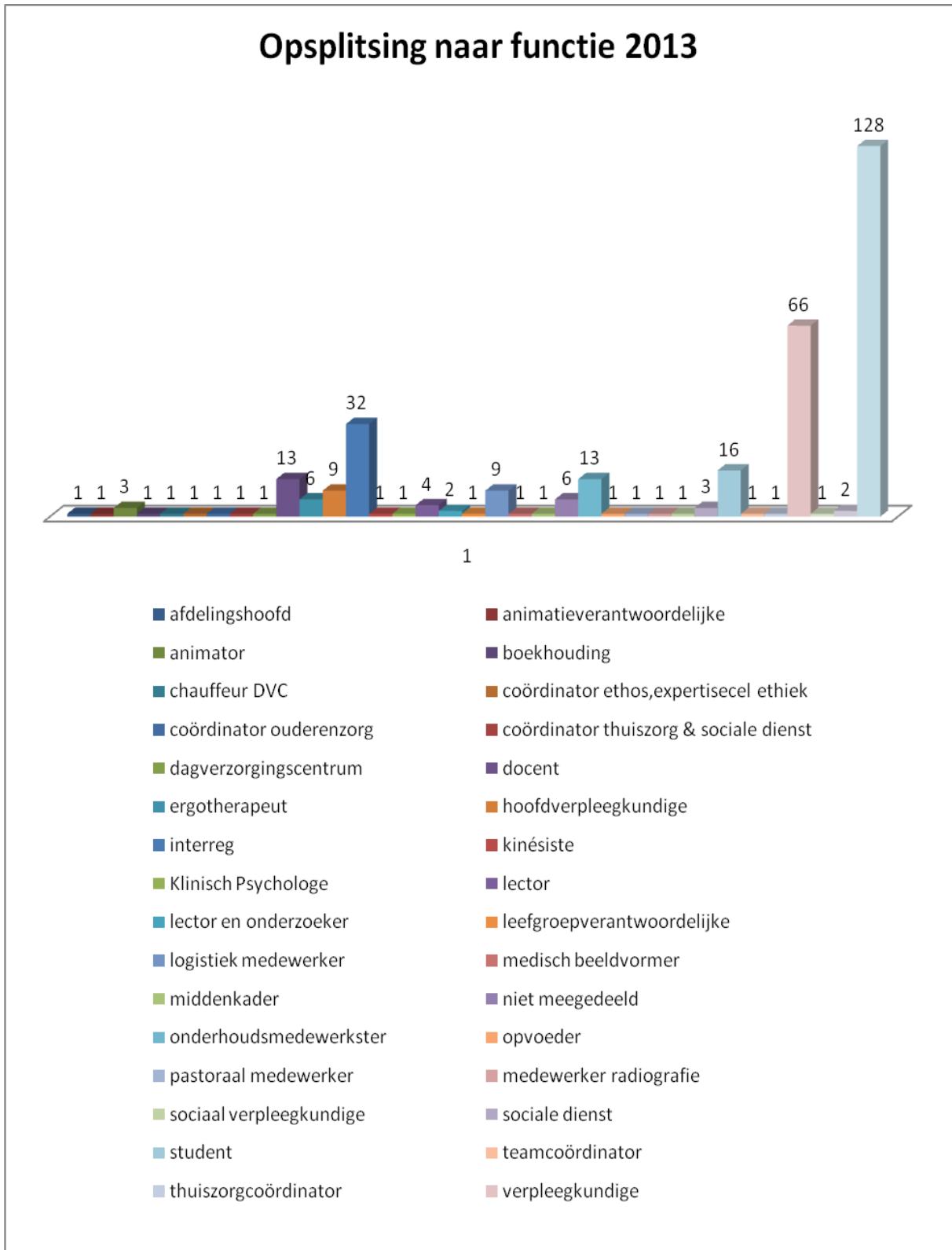
instantie	
■ ANDER	192
■ AFWEZIG	5
■ DOCENT	19
■ INTERREG	32
■ VRIJE PLAATSEN	38
■ OCMW	23
■ ONDERWIJS	19
■ PARTNER	46
■ ZIEKENHUIS	1

In 2013 namen in **totaal 332 personen** deel aan een tweedaagse inleefsessie (inclusief participanten Interreg project).

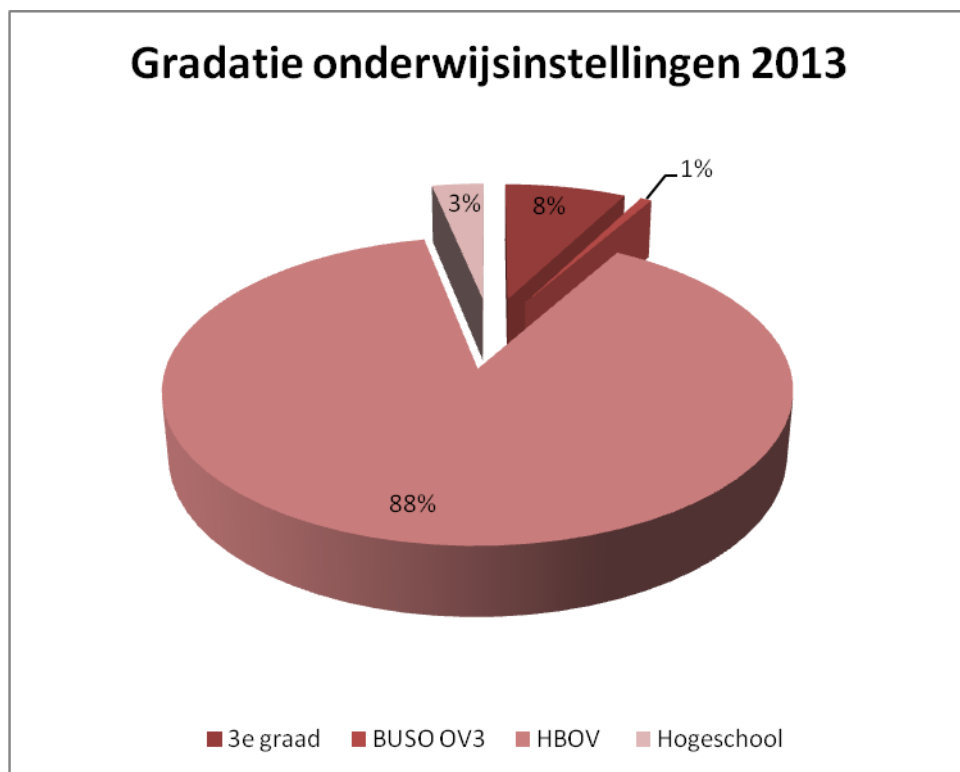
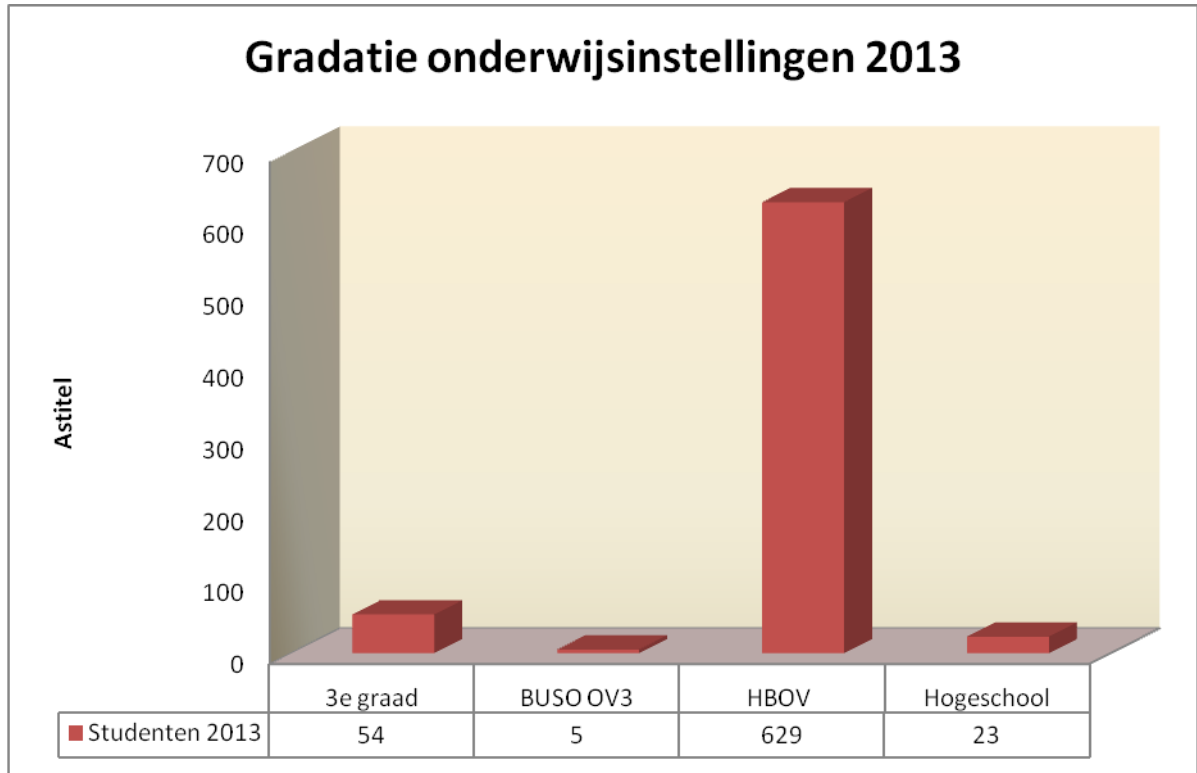
In 2009 namen 334 simulanten deel aan de tweedaagse inleefsessie, in 2010 waren er 413 simulanten, in 2011 hadden we 327 simulanten, in 2012 namen 330 simulanten deel.

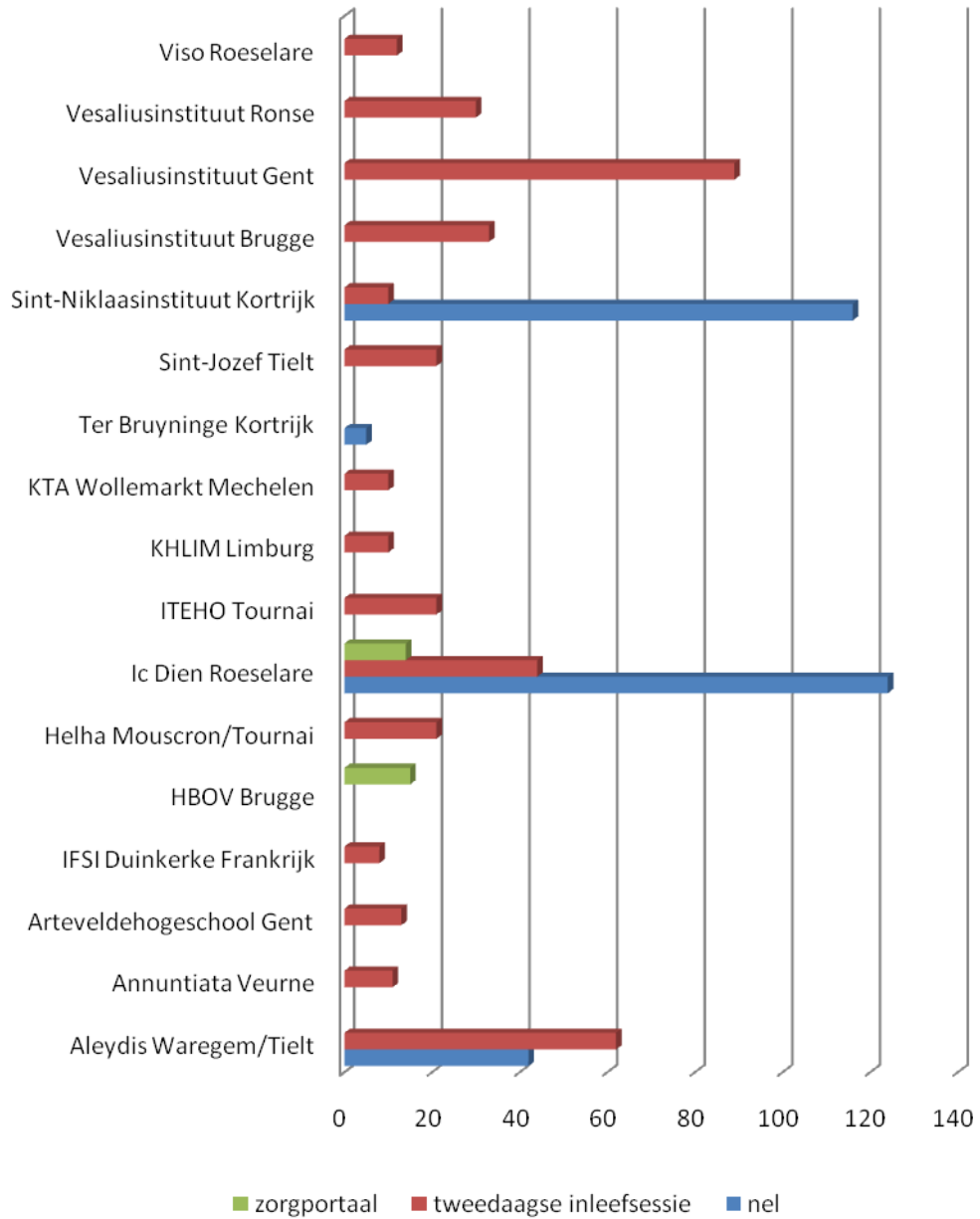
Om meer draagvlak voor ‘goede zorg om de goede reden’ te verkrijgen op de werkvloer streven we ernaar om zorgverleners vanuit verschillende zorgdisciplines uit de ouderenzorg de inleefsessie te laten ervaren. Dit wordt systematisch geregistreerd en levert onderstaande differentiatie op.

711 studenten hebben een sTimulervaring doorgemaakt via de inleefsessies. Bekijken we de differentiatie dan waren er 629 studenten verpleegkunde (bachelor in de verpleegkunde en studenten HBO5 verpleegkunde), 54 studenten zorgkunde en 23 studenten van een hogeschool. Dat resulteerde in 68 sessies (38 inleefsessies; 24 NEL-sessies, 6 zorgportaal), de 6 sessies van Interreg niet inbegrepen.

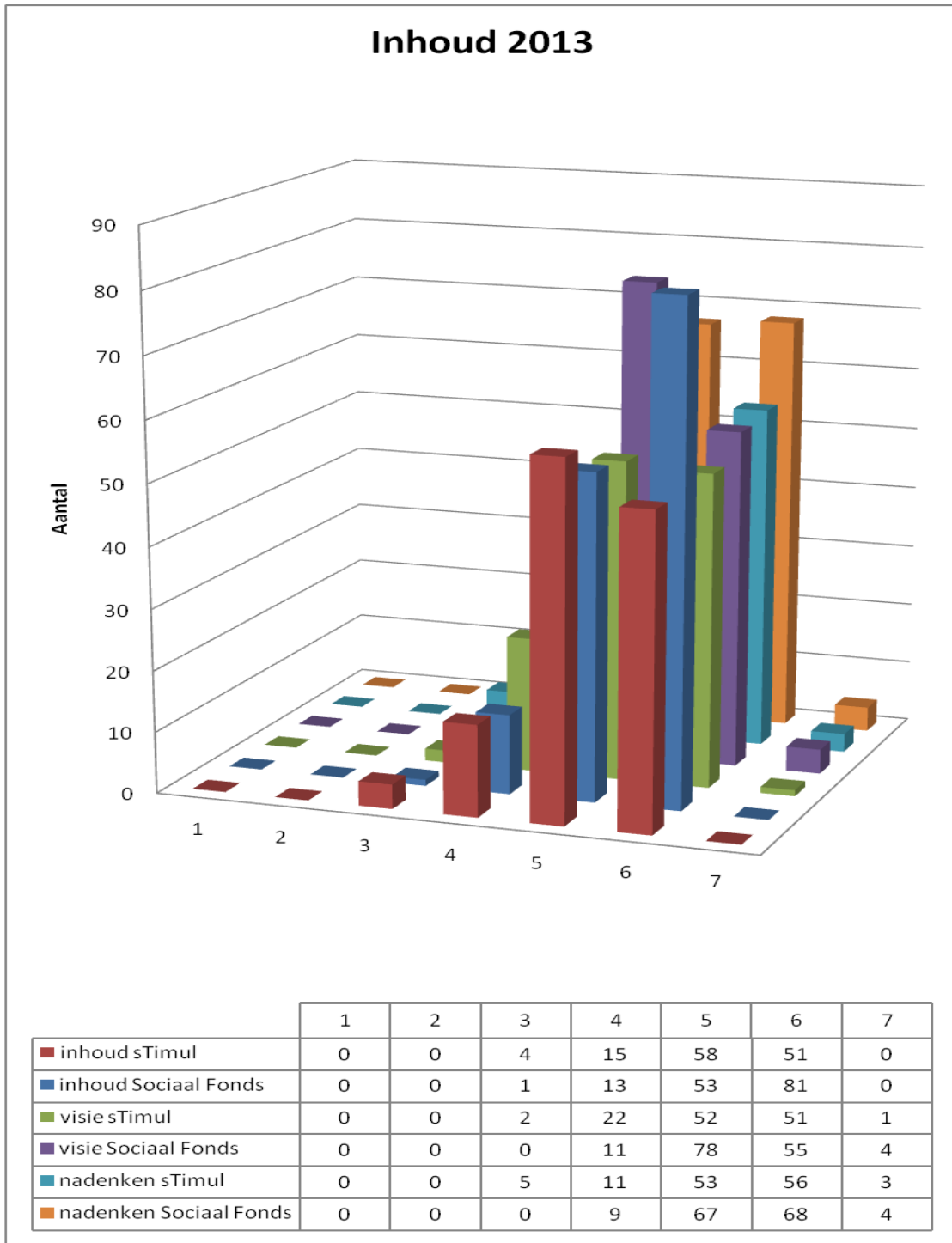
Deelname onderwijs 2013

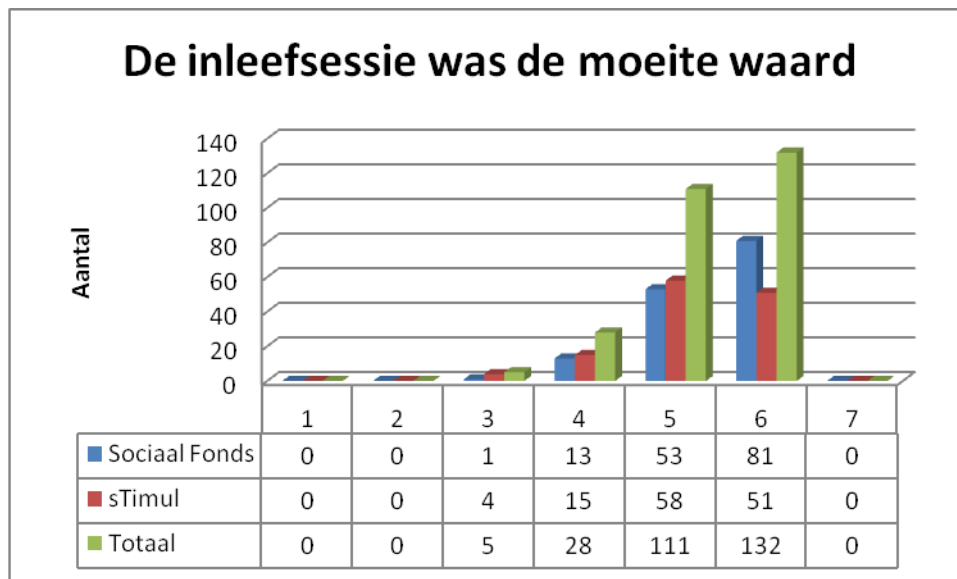
In 2013 vulden 276 deelnemers een evaluatieblad in. Na elk criterium kon het passende cijfer omcirkeld worden. Er kon een score aangeduid worden tussen 1 en 7.

- 1 = zeer slecht 2 = slecht 3 = onvoldoende 4 = voldoende 5 = goed 6 = zeer goed
- 7 = niet aangevuld of niet van toepassing

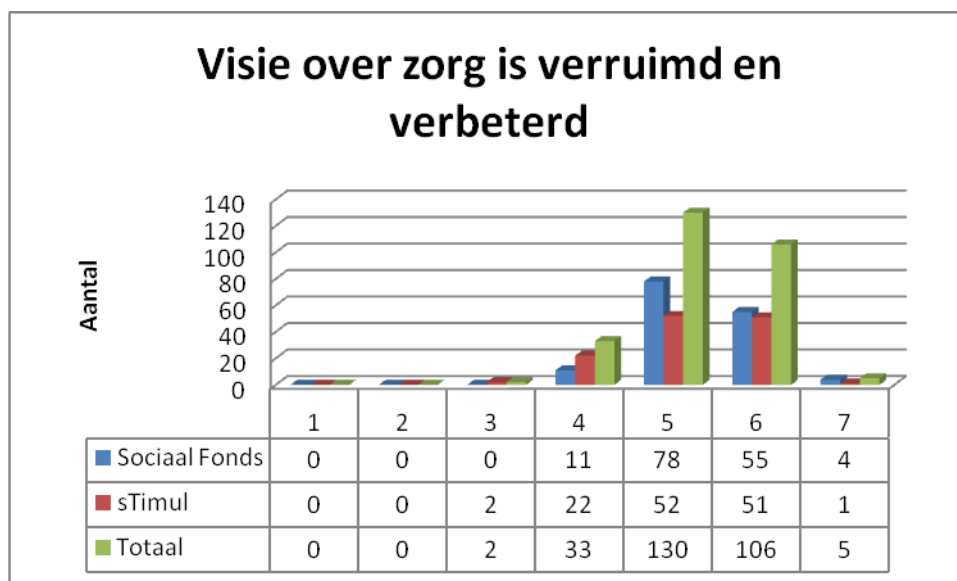
- **Inhoud**

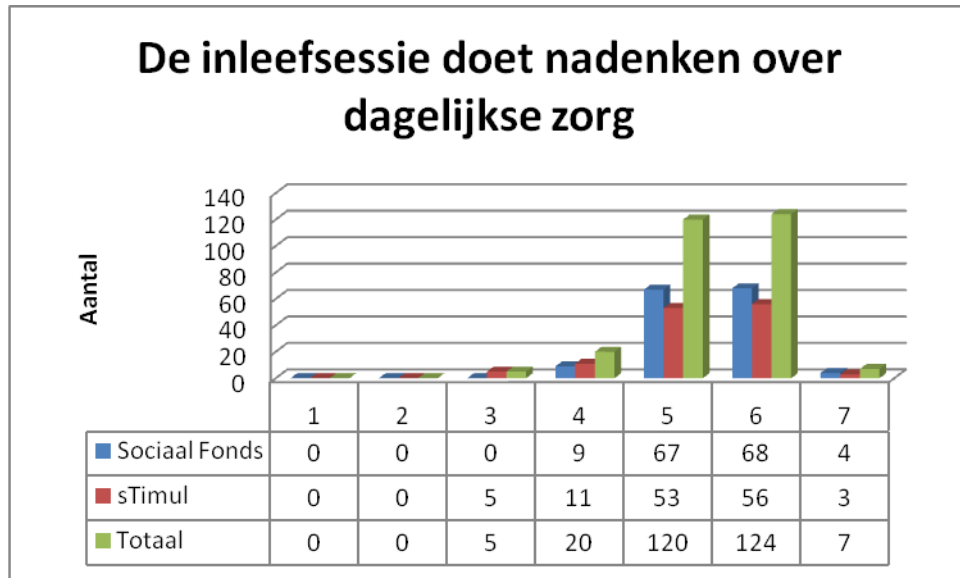
88% van de deelnemers vond de opleiding de moeite waard. 48% scoorde zeer goed en 40% goed. 10% vulde een voldoende aan, 2% vond het onvoldoende.

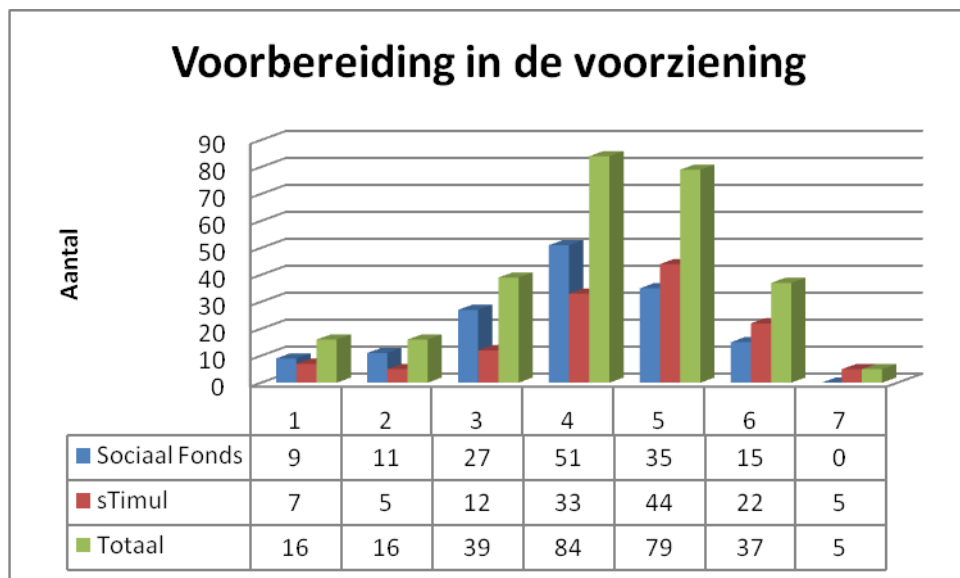
Voor 85% van de deelnemers had de inleefsessie tot gevolg dat hun visie over zorg werd verruimd: 38% scoorde hier zeer goed en 47% van de deelnemers vonden dat de opleiding goed bruikbaar is om mee te nemen naar het werkveld en hun ervaringen te delen met collega's.

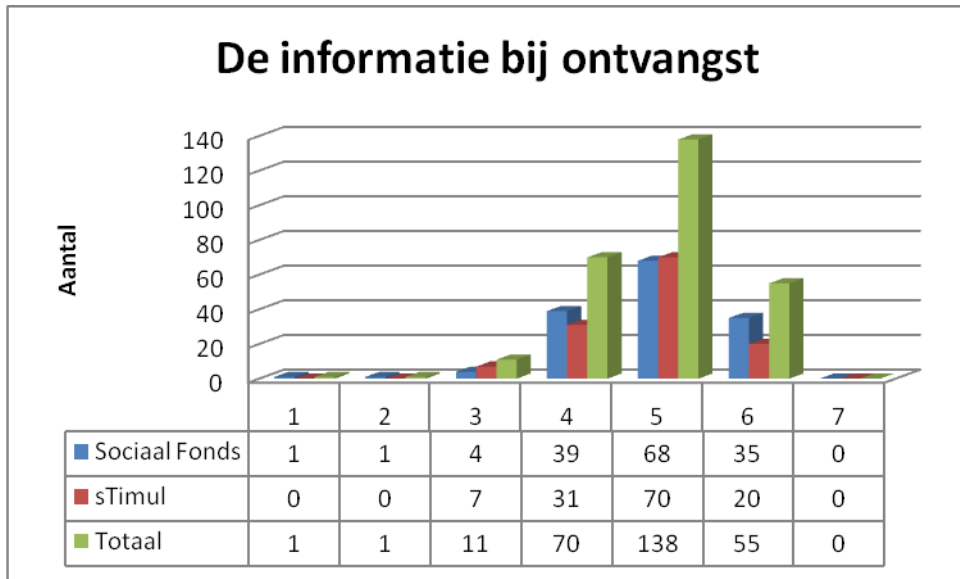
Door het deelnemen aan de inleefsessie hadden 88% van de deelnemers de indruk dat hun praktijkkennis goed tot zeer goed verruimd en verbeterd is. 7% vond het voldoende, 2% heeft dit niet ervaren en 3% vulde dit item niet in.

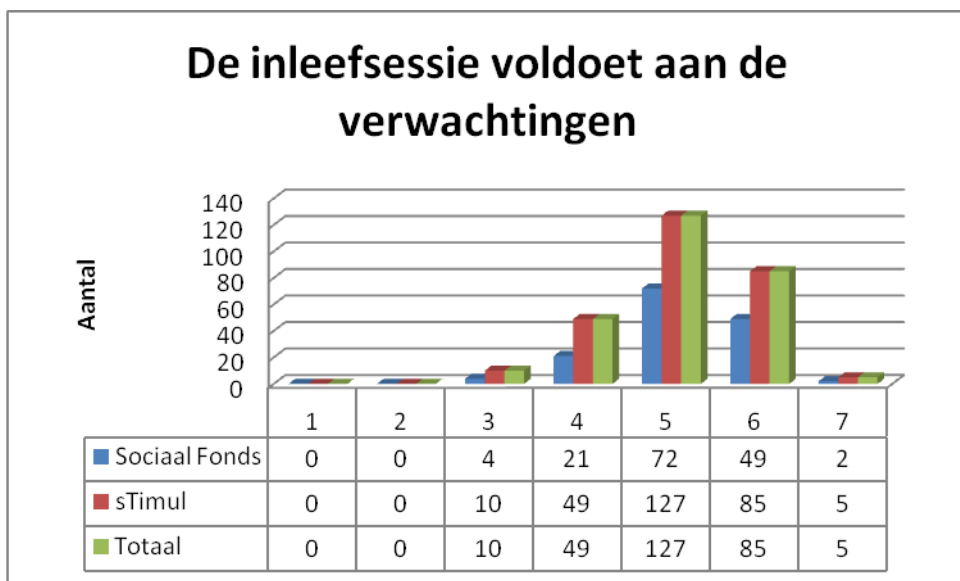
72% van de deelnemers werd in de voorziening voldoende over goed tot zeer goed voorbereid om aan een inleefsessie deel te nemen. 26% van de ingeschrevenen worden onvoldoende voorbereid, 2% bleef het antwoord schuldig. Hieruit kunnen we opmaken dat een derde van de deelnemers niet voldoende voorbereid wordt in de voorziening. sTimul biedt op vraag aan voorzieningen voldoende suggesties om deze voorbereiding goed op te nemen.

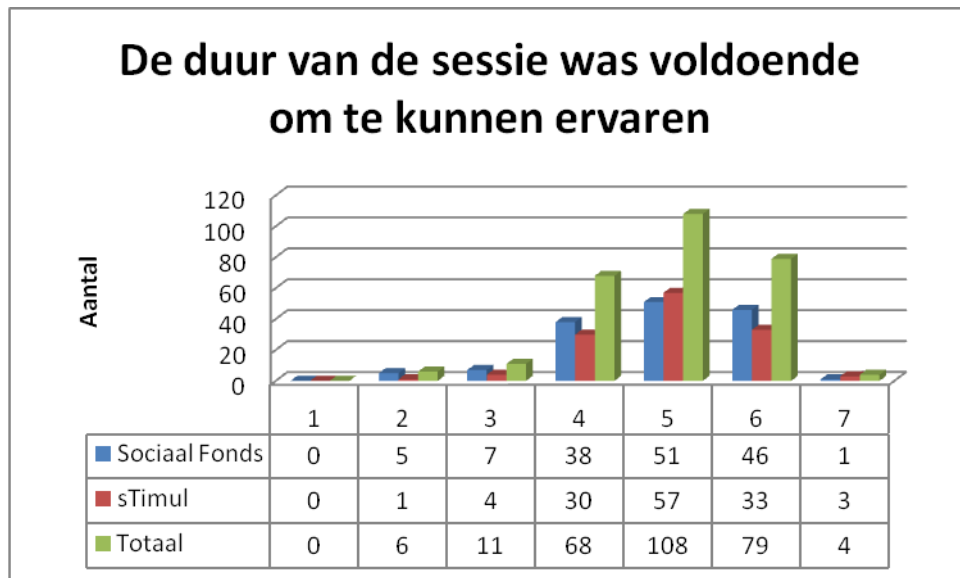
De informatie en rondleiding voor het starten van de inleefsessie wordt door iedereen als goed ervaren. 20% van de deelnemers vinden de uitleg en informatie zeer goed, 50% goed, 26% vindt dat de informatie en rondleiding volstaat. 4% vindt de uitleg voor de aanvang van de inleefsessie onvoldoende.

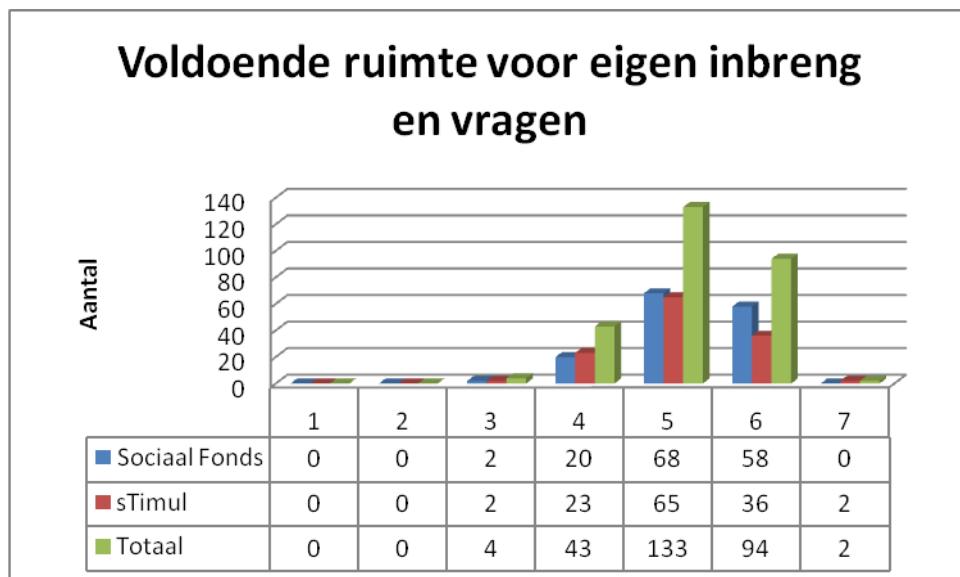
Voor 78% voldoet de inleefsessie goed tot zeer goed. 3% vindt dat de sessie niet voldoet aan de verwachtingen en 2% vult het evaluatieblad niet in.

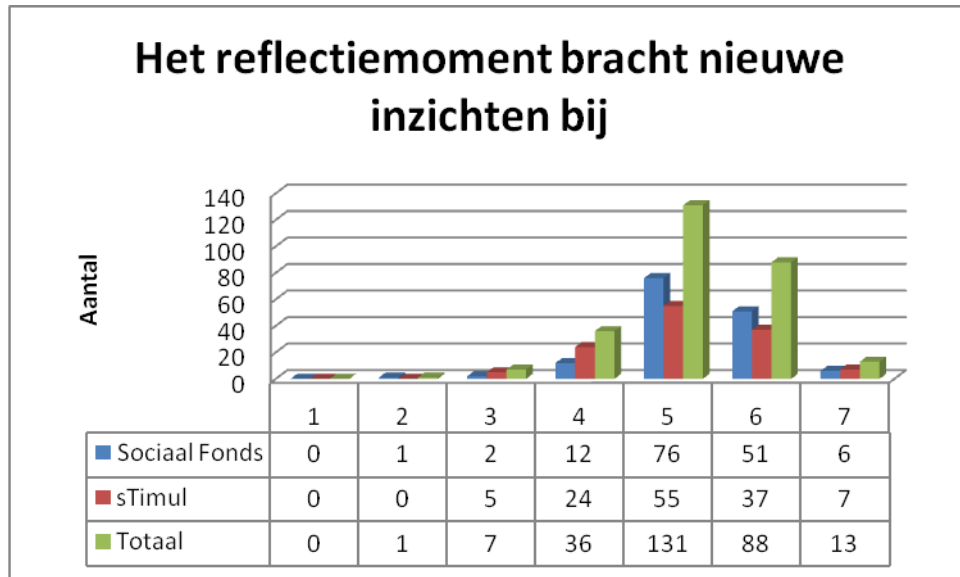
68% vindt dat de duur van de sessie goed tot zeer goed is om zorgafhankelijkheid te kunnen ervaren. 25% beoordeelt dit als voldoende en 6% geeft aan dat de duur van de sessie onvoldoende is. 1% geeft hier geen antwoord.

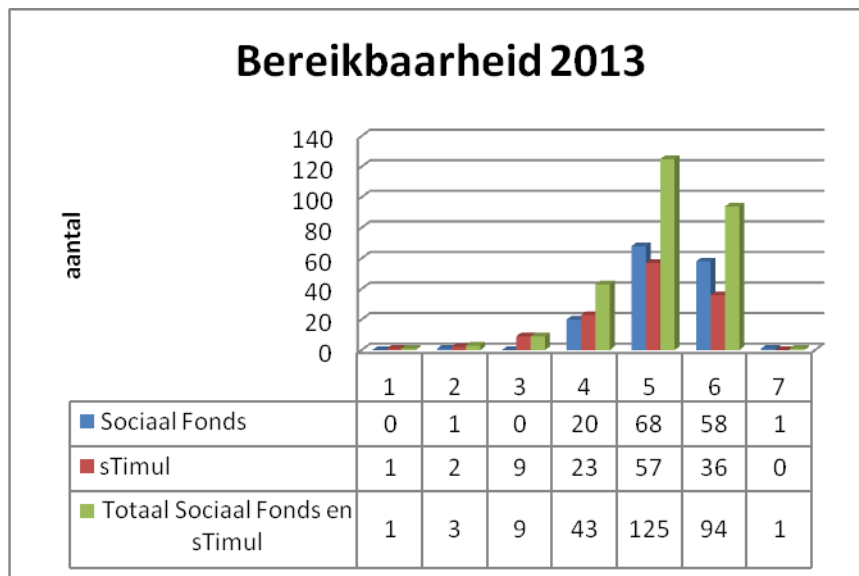
77% vindt de combinatie tussen onderwijs en de instellingen goed tot zeer goed. 15% scoort voldoende en 3% vindt het onvoldoende, 5% geeft hier geen antwoord. 82% van de simulanten vindt dat er ruim voldoende mogelijkheden zijn om vragen te stellen en ook voor hun eigen inbreng

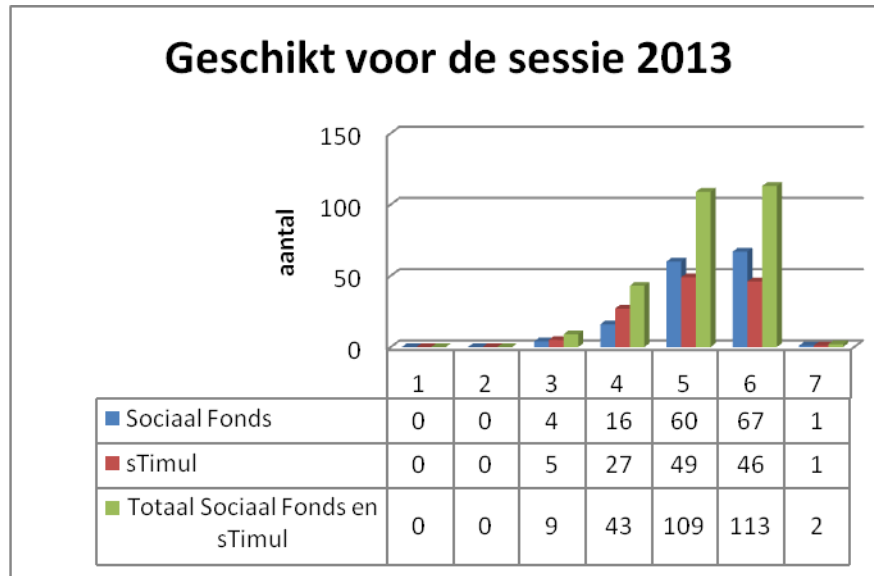

Het reflectiemoment bracht bij ruim 79% van de deelnemers nieuwe inzichten bij. 5% blijft een antwoord schuldig en 13% vindt dat het reflectiemoment juist voldoet aan hun verwachtingen. Voor 3% van de deelnemers voldoet het reflectiemoment niet.

Het grootste deel van de simulanten vindt dat sTimul goed bereikbaar is en geschikt voor de inleefsessies.

De evaluaties zeggen iets, maar niet alles. Daarom in bijlage het verhaal van één van onze simulanten:

Ervaringen van Mevrouw Diana Van Drunen (met toestemming van de betrokken persoon):

Dag 1

In mijn rol komen als zorgvrager. Met een klein hartje wachten tot ze mij komen halen. Ondertussen pruts ik aan de wekkerradio. Met één hand het uur goed zetten is niet zo simpel. In feite lukt het me zelfs niet. Dan maar aan de volumeknop draaien. Misschien horen ze me dan wel ...

Eindelijk klopt er iemand aan de deur. Inge en Vicky vragen of ik mee ga voor het middagmaal. Het is half 12! Maar eerst even vragen om het uur goed te zetten. Inge twijfelt of ze het wel kan, maar probeert en weliswaar het lukt.

Het eetmoment in de woonkamer: preisoep (eerder groen water) en kippenbout (wie komt op het idee om zorgvragers zo'n bil te serveren!) met witte-wijnsaus (hmm) aardappelen en witloof met dressing. Maar hopla eerst een slabber om! Waarom moet ik dat ding in godsnaam om?! Soep eten gaat gemakkelijk met de linkerhand zonder smossen. Dus slabber uit! Maar dan komt de hoofdschotel. 'Zou je toch niet je slabber aandoen, anders worden je kleren misschien vuil?' Tja dat wil ik natuurlijk ook niet en enkel linkshandig eten ben ik niet gewoon. Dus slabber aan en stootrand om het bord. (wat een handig hulpmiddel!)

Om de stilte te doorbreken vraag ik of er muziek kan opgezet worden. Kerstliedjes? Nee dat maakt me triest en doet me herinneren aan mijn kleinkinderen die ik niet meer zie sinds mijn partner overleden is. Inge kiest een andere cd.

Elisabeth, een andere medebewoner in een rolstoel, heeft een breiwerk bij. Ze vertelt uitgebreid over haar kleindochter. De sjaal die ze breit is voor haar... Ik krijg de tranen in mijn ogen. Waarom kan ik geen sjaal breien voor mijn kleindochter? Waarom zie ik ze niet meer? Inge merkt mijn verdriet op en stelt voor om daar straks samen over te praten. Dit stelt me al wat gerust.

Oei, ik moet plassen! Hoe zal dat verlopen? Vicky begeleidt me naar toilet. Ze respecteert dat ik het eerst zelf wil proberen en laat me alleen, maar staat wel achter de deur te wachten. Raar gevoel iemand die je in de gaten houdt. Oeps heeft ze mijn scheetje gehoord? Wel een beetje gênant.

Terug in de woonruimte. Wat kan een mens anders doen dan TV kijken? Een krant is er niet ... Kathy is voortdurend in de weer, maar haar aandacht voor de bewoners is beperkt. Jammer want ze lijkt wel sympathiek.

Vicky zit naast me. We kijken samen met andere bewoners tv. De ene reclame na de andere gaat over gelukkige gezinnetjes met kleine kinderen. De tranen bengelen over mijn wangen. Vicky merkt het op en zegt – goed bedoeld – ‘Inge zal straks met je praten.’ Maar wie zegt dat ik nu niet met jou wil praten? Waarom wimpel je me af?

Gevoel van deze momenten: gevoel van EENZAAMHEID EN LEEGTE.

Inge brengt me naar mijn kamer. En terwijl we naar boven lopen, probeert ze te achterhalen wat er allemaal aan de hand is. Maar leg dat maar eens goed uit als je door de gevolgen van een CVA leidt aan afasie. Ik kan nog wel praten, maar moet voortdurend naar mijn woorden zoeken. Dan kan een verhaal lang duren...

Op mijn kamer speelt de radio nog. Ik moet zelf vragen om hem uit te doen. Inge heeft niet door dat praten zo voor mij nog moeilijker is.

Maar ze luistert wel en stilaan begin ik haar te vertrouwen en vertel ik ook de juiste relatie met mijn kleinkinderen. Er is geen biologische band: de papa van de kleinkinderen is de zoon van mijn vriendin ‘Joske’ (van Josiane). Ik heb haar leren kennen toen haar kinderen maar 3 en 5 jaar waren. Ik heb de kinderen al die jaren mee opgevoed als waren het mijn kinderen. Joske en ik zijn zelfs getrouwd vanaf het moment dat we dat als lesbisch koppel konden. We zijn altijd heel erg gelukkig geweest, maar sinds het overlijden van Joske zie ik de kleinkinderen niet meer. Mijn schoondochter wil niets meer met mij te maken hebben omwille van mijn geaardheid...

Inge maakt hier niets uit. Althans dat laat ze toch niet merken. Ik vraag haar wel om hier niets over tegen de anderen te zeggen.

Ze vraagt of ik nog veel bezoek krijg, maar dat is ook niet meer zoveel meer. Ze stelt voor om samen eens naar de markt te gaan (wat moet ik daar in godsnaam gaan doen) maar als ze verder voorstelt om samen iets te gaan kopen voor de kleinkinderen ben ik er wel voor te vinden. Dat stelt me gerust. Ik kan een middagdutje gaan doen.

Na een tijdje wordt er op de deur geklopt: Nelly en Celine staan een de deur. Bij Nelly heb ik direct een goed gevoel. Als ze merkt dat ik niet zoveel zin heb om naar beneden te gaan, gaat ze even op de stoel tegenover me zitten. Celine zit naast me op het bed.

Om het ijs te breken, vraagt ze welke boeken ik lees. Ze neemt meteen een boek van het stapeltje en leest de titel. Eigenlijk vond ik dat niet zo fijn. Kan je niet eerst even vragen of je mag kijken. Er lag ook een boekje over lesbische vrouwen. Wat zou ze wel niet denken als ze dat had gezien...

Maar toch boezemt Nelly vertrouwen in. Ze stelt voor om naar beneden te gaan en samen met de andere kerststukjes te maken. Oké hier gaan we dan. Op het gemakje met de stok via de lift naar beneden. De goedbedoelde hand van Nelly in mijn rug voelt wel niet zo fijn aan. Ik kan het nog wel alleen hoor! Maar heb wel tijd nodig.

In de woonruimtes moeten we nog even wachten op de andere bewoners. Ondertussen komt Nelly naast me zitten en bladert door de Dag Allemaal. Ze benoemt wat ze ziet staan en vraagt me of ik Jeroen Meeus ken en al bezig heb gezien op tv. Ze slaagt er wonderwel in mijn negatieve gedachten te verdrijven. Ze vertelt ook over zichzelf zonder in detail te gaan.

Een kerststukje maken met enkel je linkerhand is niet zo simpel, maar Nelly helpt me en vraagt voortdurend hoe ik het wil. Je merkt dat ze aandacht heeft voor de mensen waarvoor ze zorgt.

Dat is anders wat Celine betreft: ze neemt geen contact met de andere bewoners en maakt gewoon zelf een kerststukje... Wat zit hier achter?

Eigenlijk vond ik het maken van het kerststukje een beetje een achterlijke bezigheid. Trouwens erg moeilijk met één hand. Geeft me ook totaal geen inhoudelijke uitdaging...

Gevoel bij de namiddag: WAT EEN ZINLOOS BESTAAN!

Dan is het tijd voor het avondmaal: croques monsieur! Hmm lekker! De zorgverleners betuttelen niet en ik kan rustig zelf mijn maaltijd oppeuzelen.

Ondertussen krijgt Marcella bezoek van haar zoon en zijn nieuwe vriendin Marijke (twee Nederlanders die bij Stimul kwamen observeren, maar even mee in het rollenspel zaten) Het bezoek was welgekomen en bij wijlen hilarisch. Marcella die dementerend is en voortdurend naar het fiets vraagt. En haar zoon die blijkt een eigen zaak te hebben nl. een fietshandel! Als hij Marcella op de hometrainer in de gang zet is het helemaal geweldig!

We vinden het ook fijn als de zorgverleners samen met ons aan tafel een croqueske eten en vragen dit ook. Nelly neemt de vraag meteen serieus en organiseert het zo dat we samen aan tafel zitten. Ook hier valt Celine niet echt op, terwijl ze wel naast me zit. Ook Inge komt nog een kijkje nemen. Deze keer zonder haar witte schort. En eerlijk gezegd, dat boezemt me minder vertrouwen in... Nelly krijgt de voorkeur. Het is zij ook die ziet dat ik mijn handtas zoek, terwijl ze aan de andere kant van de kamer zit. Ze brengt meteen mijn handtas. Fijn van haar!

Ondertussen is het drukker in de woonkamer geworden. De zoon van Marcella en zijn vriendin hebben een gesprek met een zorgverlener over hun moeder. Het is druk en stoort me. Waarom kan dit niet elders?

Nelly brengt me naar mijn kamer. Ik ben moe, maar heb ook behoeften aan privacy. Ook met Nelly heb ik een gesprek over mijn persoonlijk verdriet. Ze ziet de foto staan van de zoon met de 2 kinderen. Maar er wordt niets gevraagd over de fotokader die omligt. Zou ze het niet gezien hebben? Op een beetje ongemakkelijke manier breng ik haar op de hoogte van mijn relatie met 'Joske' door haar het boekje 'Oud = out' te tonen. Ze snapt het niet helemaal denk ik. Het is niet gemakkelijk om je telkens aan vreemden te outen.

Nelly gaat verder in op mijn problemen met de kleinkinderen. Ze stelt voor om dit op het team te brengen en een therapeut of maatschappelijk werker in te schakelen. Eerst een individueel gesprek en dan eentje met mijn zoon. 'Dan bekijken we samen wat mogelijk is.' Het lijkt me een goed voorstel en zo heeft Nelly me een perspectief geboden.

Uiteindelijk ben ik blij dat ik rustig in mijn eigen kamer kan zitten. Privacy is erg belangrijk. Stel je voor dat je een kamer moet delen!

Jolien en Judith kloppen uiteindelijk aan om me te helpen met omkleden. Ik ben ondertussen zelf begonnen, maar met enkel je linkerhand is dat niet zo simpel. 'Kan je mijn nagels van mijn linkerhand nog schoonmaken? Ze zijn vuil geworden bij het maken van het kerststukje?' Dat doen we! Voorzichtig worden ze schoongemaakt. Minder voorzichtig vond ik het afdrogen van mijn voeten. Met een handdoek tussen mijn tenen: au! Niet zo leuk.

Judith merkt de foto op en vraagt: 'Mooie foto, waar is die gemaakt?' 'In Tenerife' en daar stopt het gesprek. Heeft ze schrik dat ik opnieuw over mijn kleinkinderen begin? Heeft ze de omgekeerde foto gezien?

Ze vraagt ook nog hoe ik de temperatuur op de kamer wil en opent op mijn vraag het raam. Voor het slapen gaan wil ik graag nog wat water. Ik duw op de bel en blaas op mijn fluitje. Even later staat Judith voor de deur. Ze gaat op zoek naar water en komt terug met een glas en een klein flesje. Ze schenkt in en wil het glas op het nachtkastje zetten. De kader van de kleinkinderen valt om. Ze zet het recht en wil ook de andere kader recht zetten. 'Nee, laat die maar liggen.' Het flesje wordt op de tafel gezet. Ik ga uit het bed moeten om meer water te willen ... niet echt alert.

's Nachts rond half 4 word ik wakker van de kou. Bel ik of bel ik niet? Val ik hen niet lastig? Toch druk ik op de bel zonder te fluiten, maar de nachtploeg is alert. Samen staan ze aan mijn deur. 'Je hebt gebeld?' en het licht floept aan! Veel te veel licht! Ik kruip onder mijn dekens. Het licht gaat terug uit. Zal ik het venster sluiten en de verwarming aanzetten? Nee, ik wil een extra deken. Dat kan en even later val ik onder een extra deken in slaap.

Meer dan een halve nacht heb ik ook met een incontinentiebroekje aangeslapen. Op zich is dat niet zo erg, maar er in plassen dat lukte toch niet zo geweldig goed. Toch wilde ik ervaren wat het was om een volle broek te voelen. Dus het advies van An van Stimul gevolgd en op de wc gaan zitten met de incontinentiebroek aan. Vochtig werd het niet echt, wel erg zwaar. Wat een gedoe! En wat een akelig gevoel! Kan me nu veel beter voorstellen wat het is en dat papa er zeer ongelukkig door was... Dus dat incontinentiebroekje uit en lekker een onderbroekje aan.

Dag 2

De volgende dag pas ik mijn profiel enigszins aan: ben blind en kan terug normaal spreken. Ik word in deze toestand gewassen op een stoeltje onder de douche. Eigenlijk doet me dat niet veel. Zal waarschijnlijk het effect van de sauna zijn.

Blind word ik naar beneden geleid. Nu ben ik echt afhankelijk van anderen. Zelfs om te eten. Mijn broodje wordt klaargemaakt en het eitje in het handen gestopt. Ik ga op mijn gehoor af om te ontdekken wie rond de tafel zit of loopt. Mijn oren spitsen zich nog meer als anders.

Vicky gaat met me mee naar boven om mijn tanden te poetsen. Dat is oké. Ze heeft zelfs aandacht voor het parfumesje en vraagt of ik wat opwil. Fijn van haar dat ze dat heeft opgemerkt.

Dan terug naar beneden: waar wil je zitten? Liefst in een stoel. Ik zet je in het hoekje bij het raam. De andere zetel is bezet. Oké, maar ik voel onmiddellijk een vleugje koude. 'Vicky, mag ik mijn vestje?' maar ze is al weg en hoort het niet meer. Zo zit ik een half uur totdat Angèle een andere medebewoner het raam naast me dichtdoet. Oh daar kwam die tocht vandaan! Dat is niet erg oplettend geweest van Vicky!

Ondertussen hoor ik dat een filmpje wordt opgezet. Is dat echt het enige wat men kan bedenken om met mensen bezig te zijn en wat met mij? Ik zie niets en voel me echt wel een buitenbeentje. Er wordt over koetjes en kalfjes gepraat en af en toe vragen ze vanuit de verte 'Dientje gaat het? Heb je iets nodig?' Maar niemand die naast me komt zitten.

Ik hoor folie kraken en vermoed dat Kathy mijn kerststukje inpakt. Waarom zegt ze niets? Waarom zoekt ze geen contact? Altijd maar in de weer met zorgen, maar zorg je ook voor mij?

Dan gaat de deur open en komt Nelly binnen. 'Dientje alles goed? Ik neem even een stoel en kom naast je zitten? Wil je ook een tasje soep?' 'Nee mijn ontbijt moet nog verteren.' Toch vraagt ze het nadien nog eens. Als ik dan toch ja zeg, zet ze een krukje naast me en laat ze me voelen waar de tas soep staat. En ze vergeet mijn servet niet ...

Om half 12 is de simulatie voorbij. Ik ben opgelucht, maar ook onder de indruk. Ik ben zo blij mezelf te kunnen zijn. Ik waardeer nu nog meer wat ik heb: een goede gezondheid en een fijne thuis en omgeving, maar vooral wat ik kan!

Hoe goed de zorg ook is, niets kan vervangen wat je had en vooral wat je zelf kon.

Nu is het de beurt aan de zorgvragers om de zorgverleners eten te geven. Ik geraak een beetje in paniek. 'Help dat heb ik nog nooit gedaan!' maar mijn leiderstalent komt naar boven en ik vraag hoe gaan we dit aanpakken? Petra (alias Marcella) en ik nemen een tafel. De mensen die zelfstandig kunnen eten geven we al hun bord. Ik ontferm me over Marijke (de Nederlandse die blind wil eten) en over Nelly. Ik vraag eerst of ze een voorbinder om willen. Ik ga niet dezelfde fout begaan en in routines vervallen. Marijke wil wel, Nelly wil er eentje op haar schoot. Zo gezegd zo gedaan.

Wat wil je eten en welke hoeveelheid? Dat is de volgende vraag. Marijke wil niet teveel aardappelen en Nelly wil geen vlees. Op het bord van Nelly ligt een vies aardappeltje. Dat ga ik haar niet laten eten, neem ik me voor. Ik laat eerst zien of het voldoende is. 'Een beetje meer van alles en mooie aardappelen. Die moet ik niet!' Ze heeft het zelf ook opgemerkt. Ik ga terug naar de kar en zeg tegen Maria die het eten verdeelt: 'Die aardappel weg en alleen schoon patatjes voor Nelly.' 'Hè zo gaan we niet beginnen!' 'Eet jij zo'n aardappelen?', vraag ik haar. 'Want ikzelf eet dat niet dus Nelly ook niet!' is mijn antwoord. Ik ben een beetje verontwaardigd!

Het bord van Marijke krijgt een stootrand om. Haar eten wordt fijngesneden en ze krijgt de kans om zelfstandig te eten. Ik hou haar samen met Petra in de gaten.

Nelly krijgt haar eten binnengelepeld. Ik probeer erop toe te zien dat de hapjes niet te groot zijn en niet te snel achter elkaar volgen. Af en toe ook laten drinken. Ook Marijke. Ik spreek ze beiden met hun voornaam aan als ik ze iets vraag. Achteraf komt Marijke me zeggen dat ze dat heel erg apprecieerde. Weer een detail, maar zo belangrijk!

Diana van Drunen
THEO vormingsdienst Familiehulp